

Občina Bled
OBČINSKI SVET

9)

V skladu s 30. členom Statuta Občine Bled (Ur. list RS, št. 119/03 - UPB, 84/06), Vam v prilogi pošiljam v obravnavo in sprejem:

Predlog za organiziranje dodatne stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske.

Kot predstavnica predlagatelja bo na seji sodelovala Sonja Šlibar, vodja odd. za gospodarstvo in družbene dejavnosti.

PREDLOG SKLEPOV:

- 1. Občinski svet Občine Bled podpira projekt organiziranja dodatne stanovanjske enote Varna hiša Gorenjske, kot je predstavljen v povzetku programske naloge, ki jo je pripravilo Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Varna hiša Gorenjske ter vsi gorenjski Centri za socialno delo.**
- 2. Vir pokritja za sofinanciranje nakupa opreme za dodatno stanovanjsko enoto Varna hiša Gorenjske zagotavljamo s prerazporeditvijo v skladu s 5. členom Odloka o proračunu Občine Bled za leto 2008 (UL RS št. 20/08, dne 27. 2. 2008) iz proračunske postavke 20050404 – Komuna - Žarek Jesenice, Marijin dom in druga društva na proračunsko postavko 20050403 – Varna hiša v višini 580,00 €.**
- 3. Občina Bled že sofinancira dejavnost Varne hiše Gorenjske, župan pa bo v okviru svojih pristojnosti predlagal občinskemu svetu, da se v naslednjih letih zagotovijo ustrezna sredstva za širitev dejavnosti Varne hiše Gorenjske na novi lokaciji.**

Janez Fajfar,
univ.dipl.etnolog,prof.geografije
župan Občine Bled

PREDLOG ZA ORGANIZIRANJE DODATNE STANOVANJSKE ENOTE VARNE HIŠE GORENJSKE

Gorenjski CENTRI ZA SOCIALNO DELO in DRUŠTVO ZA POMOČ ŽENSKAM IN OTROKOM ŽRTVAM NASILJA VARNA HIŠA GORENJSKE so konec aprila posredovali vsem občinam Gorenjske predlog za organiziranje stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske.

Leta 2003 so vsi župani vseh gorenjskih občin podpisali Pogodbo o sofinanciranju dejavnosti Varne hiše Gorenjske. S tem je bilo omogočeno odprtje Varne hiše Gorenjske, varnega prostora, kamor se lahko v življenjsko ogroženih situacijah umaknejo ženske in otroci, ki so žrtve nasilja v družini. Pristopilo je vseh 17 občin (v letu 2006 je pristopila nova 18. občina) in vseh 5 gorenjskih centrov za socialno delo.

Z odprtjem Varne hiše Gorenjske smo se izkazali kot regija z izrazito občutljivostjo za ljudi v stiski. Stalna zasedenost varne hiše, večina uporabnic in njihovih otrok je z Gorenjske, potrjuje takratno pravo odločitev. Analize pa kažejo, da so potrebe v regiji po tovrstnih namestitvah še večje. Zaradi zasedenosti kriznega centra, ko je potreben takojšen umik zaradi situacije nasilja ter zasedenosti varne hiše v regiji, se ženske pogosto prav zaradi oddaljenosti drugih varnih hiš ne odločijo za odhod. Oddaljenost je namreč povezana tudi s težavami pri urejanju zaposlitve, šolanju otrok, urejanju postopkov, ki tečejo pri različnih službah ipd. Namestitve v varne hiše izven regije zlasti še pri otrocih povečuje odpor do preselitve in tudi zato se ženske z otroki veliko težje odločijo oditi iz nasilja.

Z namenom izogniti se navedenim težavam, ki ženskam in otrokom preprečujejo odhod iz nasilja ter na podlagi izdelane analize so se društvo in centri za socialno delo odločili, da pripravijo program širitve Varne hiše Gorenjske. Predlagajo vzpostavitev STANOVANJSKE ENOTE VARNE HIŠE GORENJSKE, ki bi zaradi izkazanih potreb iz vseh območij Gorenjske in boljše dostopnosti uporabnikom bila locirana v severno - zahodnem delu Gorenjske.

Da se bodo predlagatelji lahko prijavi na javni razpis MDDSZ za sofinanciranje programa stanovanjske enote za leto 2009, ki bo objavljen v septembru 2008, mora program v času javnega razpisa že delovati. Zato so prosili vseh 18 občin za ustrezne sklepe najkasneje do konca meseca junija.

Strokovne službe Občine Bled podpiramo predlog za organiziranje dodatne stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske na novi lokaciji, saj to pomeni veliko olajšavo pri odločitvi ogroženih, kajti namestitev v oddaljenem kraju je povezana še s težavami glede zaposlitve in šolanja otrok.

FINANČNE POSLEDICE ZA OBČINSKI PRORAČUN

V občinskem proračunu bo potrebno z rebalansom zagotoviti v letu 2008 sredstva v višini **576,80 €** (Tabela 2) za nakup opreme v stanovanjski enoti.

V občinskem proračunu za leto 2009 (in vsa nadaljnja leta) bo potrebno dodatno zagotoviti sredstva v višini **1.432,27 €** (Tabela 3) za sofinanciranje dejavnosti Varne hiše Gorenjske na novi lokaciji.

Oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti

Povzetek predloga, ki so ga pripravili gorenjski Centri za socialno delo in Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Varna hiša Gorenjske

PROGRAMSKA NALOGA ZA ORGANIZIRANJE STANOVANJSKE ENOTE VARNE HIŠE GORENJSKE

UVOD

Resolucija o Nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006-2010 je dokument, v katerem je opredeljena mreža materinskih domov in varnih hiš za ženske, žrtve nasilja, s 350 mesti po vseh regijah. Resolucija nacionalnega programa socialnega varstva do leta 2010 predvideva v mreži varnih hiš in materinskih domov po vseh regijah programe z namestitvenimi kapacitetami 350 mest. V tem obdobju je v teh programih na razpolago že 330 ležišč. Mreža bo torej kmalu zapolnjena, zato je sedaj pravi čas, da se na Gorenjskem ponovno združimo, tako centri za socialno delo kot lokalne skupnosti, se zavzamemo in kapaciteto Varne hiše Gorenjske razširimo s stanovanjsko enoto, ki bi omogočala bivanje še sedmim uporabnicam/kom (mater in otrok skupaj). Stalna zasedenost gorenjske varne hiše ter število uporabnic, ki se z otroki umaknejo tudi v druge regije narekujejo to potrebo. Zlasti je to pomembno za otroke, ki radi ostajajo v svojem matičnem okolju ali v njegovi bližini; pa tudi za ženske, ki jim oddaljenost zaradi urejanja različnih uradnih postopkov na matičnih uradih še poslabšuje njihov že tako slab ekonomski položaj.

ANALIZA POTREB NA GORENJSKEM

Zbrani podatki kažejo, da so v letu 2007 v okviru obravnave v Centrih za socialno delo v materinski dom napotili 23 mater z otroki, pri katerih prevladuje socialna ali ekonomska stiska (zlasti težave v partnerskem odnosu, prekinjena ali neustrezna socialna podpora mreža in/ali stanovanjska oz. bivalna stiska), od tega so bile realizirane 4 napotitve. Med razlogi, da ni prišlo do realizacije so: oddaljenost materinskih domov, uporabnice se niso odločile za odhod (uporabnicam ni ustrezala ta rešitev njihove problematike) in poiskale so druge rešitve za svoj problem. Ker v regiji ni možnosti namestitev, ki bi bile namenjene tej skupini uporabnic, je oddaljenost gotovo eden od pomembnih razlogov, da se uporabnice ne odločijo za odhod. Namestitev v oddaljenem kraju je namreč povezana s težavami glede zaposlitve in šolanja otrok, poleg tega pa je oddaljenost povezana tudi s prekinitvijo ali rahljanjem socialne podpirne mreže tako matere kot otrok. Pri otrocih postaja s starostjo vse pomembnejša tudi vključenost med vrstnike.

TABELA 1:

Napotitve žensk in otrok, ki doživljajo nasilje v družini, v različne oblike začasnih namestitev s strani Centrov za socialno delo na območju Gorenjske v letu 2007

	Ženske z otroki	Ženske brez otrok	Skupaj
število napotitev v KRIZNI CENTER	7	3	10
število realiziranih napotitev v KRIZNI CENTER	2	2	4
število napotitev v VARNO HIŠO	54	9	63
število realiziranih napotitev v VARNO HIŠO	10	5	15
število napotitev v MATERINSKI DOM	4		4
število realiziranih napotitev v MATERINSKI DOM	0		0
skupno število napotitev	65	12	77
skupno število realiziranih napotitev	12	7	19

Iz zbranih podatkov je razvidno, da je bilo v okviru obravnave v centrih za socialno delo v različne organizacije, ki nudijo začasno bivanje ženskam in otrokom žrtvam nasilja (krizni center, varne hiše, materinski domovi), napoteni 77 uporabnic, od tega večina (84%) skupaj z otroki. Realiziranih je bilo 19 napotitev, kar predstavlja 25% (četrtno) vseh napotitev. Razlogi, da ni prišlo do realizacije napotitev, so povezani z zasedenostjo kriznega centra, ko

je potreben takojšen umik zaradi situacije nasilja ter varne hiše v regiji, ko obstaja možnost in želja uporabnice, da bi bivala bliže domačemu kraju. Pogosto je prav oddaljenost drugih varnih hiš eden od bistvenih razlogov, da se uporabnica ne odloči za odhod. Oddaljenost je povezana tudi s težavami pri urejanju zaposlitve, šolanju otrok, urejanju postopkov, ki tečejo pri različnih službah ipd. Pri otrocih oddaljenost običajno še povečuje odpor do preselitve, saj je takšna sprememba za otroka še bolj stresna. Na to kaže tudi podatek, da je med uporabnicami, ki so se odločile za odhod, zmanjšan delež teh, ki so odšle z otroki (63% v primerjavi s 84% vseh uporabnic z otroki, ki so bile napotene). Torej je za uporabnice, ki imajo otroke, odločitev za odhod od doma še težja, zlasti, če je možnost začasnega bivanja oddaljena.

Največ namestitev izven regije v varne hiše je v Ljubljani in materinska domova v Škofljici in Višnji Gori, ki sta razen materinskega doma v Ljubljani najbližja. Največ namestitev izven regije je bilo torej v namestitvene možnosti, ki so bližje Gorenjski. V večini primerov to pomeni, da bi uporabnice ob večjem številu kapacitet na Gorenjskem, (možnostih namestitve) ostale v regiji. Omeniti pa je potrebno, da se v posameznih primerih ženske zaradi večjega občutka varnosti raje umaknejo v bolj oddaljen kraj. Zaznati pa je tudi, da se po določenem obdobju, ko se ne čutijo več neposredno ogrožene, želijo vrniti bliže domačemu okolju. V teh primerih bi bila možnost namestitve v stanovanjsko enoto varne hiše v regiji njihovega stalnega bivališča zanje najbolj ustrezna.

MOŽNI IZVAJALCI PROGRAMA VARNE HIŠE

Izvajalec programa bo:

Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja – Varna hiša Gorenjske (ker gre za širitev Varne hiše Gorenjske je strokovno in finančno najbolj racionalno, da je izvajalec Varna hiša Gorenjske).

LOKACIJA STANOVANJSKE ENOTE VARNE HIŠE

Stanovanjska enota mora biti dostopna z mestnim, primestnim oz. medmestnim javnim prevozom (vlak, avtobus), ki bo omogočal večini uporabnicam možnost prevoza na delo, šoloobveznim otrokom obiskovanje pouka, predšolskim otrokom vključevanje v jasli oz. vrtec. Zato je najbolj primerno, da je stanovanjska enota locirana ali v samem mestu Jesenice ali mestu Radovljica. Od navedenih občin pričakujemo predloge možnih lokacij.

KADRI

MDDSZ v programih varnih hiš financira 1 strokovnega delavca za 4 do 5 uporabnikov/c, mater in otrok skupaj). Sredstva za kadre odobri na javnem razpisu in dopušča notranjo delitev izvajalcu programa. Posamezne naloge je možno pokrivati tudi z delavkami preko javnih del. Glede na število uporabnic/kov v stanovanjski enoti (7 uporabnic/kov, mater in otrok skupaj), je s strani MDDSZ pričakovati odobritev 1,4 strokovne delavke, 0,6 strokovne delavke bi morali pokrivati iz sredstev lokalnih skupnosti.

Za delovanje stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske so potrebni:

- 2 svetovalki,
- javno delavko za delo z otroki,
- prostovoljce,
- zunanje sodelavce (po pogodbi o delu - supervizor, psiholog, pedopsihiater, pravnik, strokovnjaki s posebnimi usposobljenostmi....).

FINANCIRANJE STANOVANJSKE ENOTE VARNE HIŠE

V mnogih državah to že dolgo niso več samo alternativni projekti, temveč pomembne socialne ustanove. Centri za socialno delo na Gorenjskem so v letu 2003 ob pomoči vseh gorenjskih občin odprli Varno hišo za žrtve nasilja. Tako so zadnjih pet let mnogim žrtvam nasilja lahko nudili varen prostor in možnost prekinitve nasilnega odnosa. Z vzpostavitvijo stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske pa bodo lahko poiskali varen prostor in pomoč ženske in otroci, žrtve nasilja s celotnega območja Gorenjske.

Tako kot program Varne hiše Gorenjske, bo tudi program stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske sofinanciran s strani:

- Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve,
- 18-ih gorenjskih občin,
- prispevkov uporabnic za bivanje in
- donacij.

Zelo je pomembno, da ima program stalen in zanesljiv vir financiranja. Javni razpis MDDSZ za sofinanciranje programov socialnega varstva bo objavljen že v septembru 2008. Pogoj za prijavo je, da v tem času program že deluje. Vsled tega je potrebno s programom pričeti v mesecu septembru 2008.

1. Prostori

Za delovanje stanovanjske enote Varne hiše Gorenjske je potrebno:

- najeti stanovanje v velikosti 100 – 130 m²,
- prostore prilagoditi potrebam dejavnosti,
- opremiti prostore glede na potrebe uporabnikov/c.

Za najem stanovanja se bomo obrnili na Občino Jesenice in Občino Radovljica.

Da bi z dejavnostjo stanovanjske enote lahko pričeli v septembru 2008, bi morali čim prej, že v letu 2008 stanovanje opremiti in prilagoditi potrebam uporabnikov/c. Za pomoč pri opremljanju stanovanja računamo na delež vseh 18 gorenjskih občin, v skupni višini 14.000 EUR (tabela 2). Pričakovati je, da sredstva ne bodo zadostovala za celotno opremo, zato bomo iskali še donatorje.

TABELA 2:

ŠIRITEV DEJAVNOSTI VARNE HIŠE GORENJSKE - PREDRAČUN v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2008 ZA OPREMO V STANOVANJSKI ENOTI

Zap.	Občina	Deleži občin širitev	tekoči transferi po pogodbi (za mat.str.) (v €)
1.	Bled	4,120	576,80
2.	Bohinj	2,620	366,80
3.	Cerklje	3,340	467,60
4.	Gorenja vas - Poljane	3,550	497,00
5.	Gorje	1,440	201,60
6.	Jesenice	10,930	1.530,20
7.	Jezerško	0,350	49,00
8.	Kranj	26,700	3.738,00
9.	Kranjska gora	2,700	378,00
10.	Naklo	2,560	358,40
11.	Preddvor	1,620	226,80
12.	Radovljica	9,250	1.295,00
13.	Šenčur	4,000	560,00
14.	Škofja Loka	11,180	1.565,20
15.	Tržič	7,640	1.069,60
16.	Železniki	3,430	480,20
17.	Žiri	2,460	344,40
18.	Žirovnica	2,110	295,40
	SKUPAJ	100,00	14.000,00

podatki o št. prebivalcev. - Statistični urad RS na dan 30.6.2007

2. Stroški poslovanja

Stroške dela in materialne stroške zagotavlja MDDSZ in gorenjske občine. Stroški posamezne občine se določijo glede na število prebivalcev.

TABELA 3:

SOFINANCIRANJE DEJAVNOSTI VARNE HIŠE GORENJSKE
 v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009

Zap.	Občina	tekoči transferi po pogodbi (za mat. str.) (v €)	tekoči transferi po pogodbi dvanajstine (v €)	Deleži občin širitev **
1.	Bled	1.432,27	119,36	4,120
2.	Bohinj	910,81	75,90	2,620
3.	Cerklje	1.161,11	96,76	3,340
4.	Gorenja vas - Poljane	1.234,12	102,84	3,550
5.	Gorje	500,60	41,72	1,440
6.	Jesenice	3.799,69	316,64	10,930
7.	Jezersko	121,67	10,14	0,350
8.	Kranj	9.281,96	773,50	26,700
9.	Kranjska gora	938,63	78,22	2,700
10.	Naklo	889,96	74,16	2,560
11.	Preddvor	563,18	46,93	1,620
12.	Radovljica	3.215,66	267,97	9,250
13.	Šenčur	1.390,56	115,88	4,000
14.	Škofja Loka	3.886,60	323,88	11,180
15.	Tržič	2.655,96	221,33	7,640
16.	Železniki	1.192,40	99,37	3,430
17.	Žiri	855,20	71,27	2,460
18.	Žirovnica	733,52	61,13	2,110
	SKUPAJ	34.763,90	2.897,00	100,00

*podatki Statističnega urada RS na dan 30.6.2007

PROGRAM AKTIVNOSTI DRUŠTVA IN GORENJSKIH CENTROV ZA SOCIALNO DELO

- v mesecu aprilu 2008 se iz podatkov 5-ih gorenjskih CSD in VHG izdela analiza potreb po stanovanjski enoti varne hiše,
- konec meseca aprila 2008 se programska naloga pošlje občinam na Gorenjskem, v roke županom in vodjem družbenih dejavnosti,
- v mesecu maju 2008 se Občino Jesenice in Občino Radovljica zaprosi za ponudbo najemniških stanovanj,
- v drugi polovici maja ogled možnih lokacij – Komisija MDDSZ,
- v mesecu maju 2008 se organizira tiskovna konferenca – seznanjanje javnosti z namero, maja in junija – pridobivanje soglasij s strani lokalnih skupnosti
- v mesecu septembru – oktobru 2008 se Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Varna hiša Gorenjske prijavi na javni razpis MDDSZ, in sicer s programom Varna hiša Gorenjske in programom stanovanjske enote,
- začetek delovanja stanovanjske enote v septembru 2008.

ZAKLJUČEK

Z odprtjem stanovanjske enote varne hiše bo zagotovljen varen prostor, psiho-socialno pomoč ženskam in otrokom, ki se znajdejo v težki življenjski situaciji, strokovnim delavcem na centrih za socialno delo in lokalnim skupnostim pa bo dana možnost ogroženim nuditi začasno rešitev in ustrezno izvajanje svetovalnega dela pri iskanju ustreznih rešitev. Pobudniki predlagajo, da Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, župani, oddelki za družbene dejavnosti in občinski sveti vseh 18 gorenjskih občin, podprejo njihova prizadevanja pri iskanju in izvajanju boljših pogojev v skrbi za družino ter omogočijo širitev dejavnosti varne hiše s stanovanjsko enoto.«

Pripravili: gorenjski Centri za socialno delo in Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Varna hiša Gorenjske